

Delårsrapport

2022-08-31

med nämndernas bedömning av helåret 2022

Ödeshögs kommun

*Datum 2022-09-28
Diarienummer 2022/269
Godkänd av kommunfullmäktige xxx*

Innehåll

Inledning	5
Vision och värdegrund	6
Styrmodell.....	7
<hr/>	
Förvaltningsberättelse	8
Uppföljning av kommunens mål	8
Ekonomisk översikt och analys.....	13
Budgetföljsamhet och prognossäkerhet.....	14
Händelser av väsentlig betydelse.....	15
Balanskravsresultat	16
Förväntad utveckling	17
<hr/>	
Ekonomi	18
Resultaträkning	18
Balansräkning.....	19
Notehänvisningar	20
<hr/>	
Drift- och investeringsredovisning.....	26
<hr/>	
Nämndernas verksamhetsberättelser	28
Kommunstyrelsen	28
Samhällsbyggnadsnämnden	30
Barn- och utbildningsnämnden.....	32
Socialnämnden.....	34
Gemensam miljönämnd Mjölby, Boxholm och Ödeshög.....	36
Överförmyndarnämnden för Motala, Mjölby, Vadstena och Ödeshög.....	37
Bolagen.....	38
<hr/>	
Ord och begrepp	39

Inledning

För att möta de växande behoven av kommunal verksamhet måste kommunen se till att både verksamhet och ekonomi genomsyras av god ekonomisk hushållning i både kort- och långsiktigt perspektiv.

Kännetecknande för en god ekonomisk hushållning är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period är positivt. I kommunallagen fastslås att kommunerna och landstingen skall ange finansiella mål för ekonomin och mål och riktlinjer för verksamheten.

- För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- För personalfrågor skall anges de personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

För Ödeshögs kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden redovisas på sidan 8.

Vision och värdegrund

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Ödeshögs kommun har en vision som är ledande för hur kommunen önskar utvecklas.

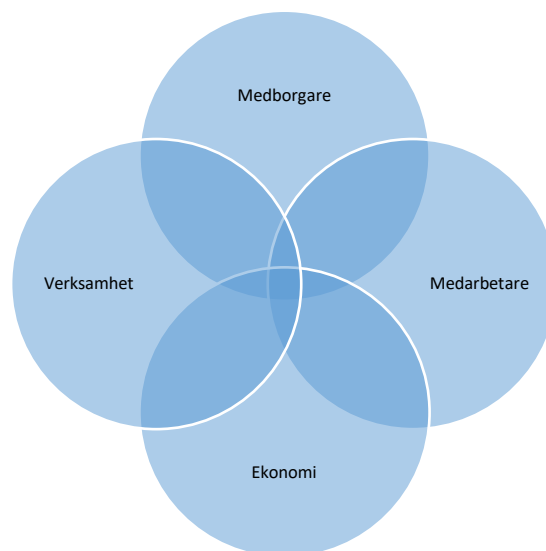
”Ödeshög, en trygg plats där det är extra gott att bo, leva och verka. Ur bördig jord, rika skogar och klart vatten bygger vi framtiden tillsammans!”

För att följa upp kvalitén i vår verksamhet har följande **fokusområden** fastställts:

- Medborgare
- Verksamhet
- Medarbetare
- Ekonomi

Värdegrund

Kommunfullmäktige i Ödeshögs kommun tog i och med planeringsdirektiv 2019 beslut om att under mandatperioden arbeta igenom visionen för kommunen samt genomföra ett värdegrundsarbete. Det har inte varit möjligt att genomföra värdegrundsarbetet som det var tänkt på grund av två års pandemi. Då uppdraget nu aktualiserats har en omprövning gjorts.

Kommunernas verksamheter styrs till stora delar av lagstiftning. Flera av lagarna har värdeord i de inledande paragraferna. Uppdraget från fullmäktige har tagits tillbaka och istället har kommunledningsförvaltningen fått i uppdrag att till kommunstyrelsens sammanträde i december 2022 ta fram en processbeskrivning och förslag för hur värdegrundsfrågor kan införlivas i befintliga strukturer och processer.

Styrmodell

Ödeshögs kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp för att tydliggöra en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen som syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politikens innehåll och över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Ödeshögs kommuns vision och värdegrund utgör tillsammans med kommunala och statliga styrdokument verksamhetens grunduppdrag. Grunduppdraget är utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling.

Styrmodellen illustreras av nedanstående bild.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av kommunens mål

Kommunfullmäktiges prioriterade målområden
Efter val till Kommunfullmäktige formulerar den tillträdande majoriteten sin politiska vilja för mandatperioden i den så kallade Kommunplanen som beslutas av Kommunfullmäktige. Kommunplanens viljeinriktning överförs till de årliga besluten om planeringsdirektiv.

För Ödeshögs kommuns samlade arbete har Kommunfullmäktige angett nedanstående målområden som ska prioriteras under innevarande mandatperiod/planperiod. De specifika målen för mandatperioden 2019-2022 anges som finansiella mål, personalpolitiska mål samt mål för verksamheten

Mål för verksamheten

Tillväxt, jobb och egenförsörjning

- Fler invånare i sysselsättning

Beskrivning

Att fler når sysselsättning som leder till egenförsörjning är en av de viktigaste frågorna för kommande planperiod. Det är inte enbart en fråga om att begränsa kostnader för försörjningsstöd det är också den enskilt viktigaste hälsofrämjande åtgärd som kan vidtas för den enskilde som hamnat i en arbetslöshet.

Kommentar

Arbetet med att fler når en egen försörjning är mycket viktigt för kommunens utveckling. Centralt i detta sammanhang är minskad arbetslöshet, ökad sysselsättningsgrad och minskade kostnader för försörjningsstöd. Fokus under första halvåret har handlat om något färre antal individärenden som är mer komplexa och kräver mer resurser och andra insatser. Den andra pågående förändringen är Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag som fortsatt är en stor utmaning.

- Samverkan mellan kommunen och näringslivet ska intensifieras

Beskrivning

Näringslivet är nyckeln för att fler ska nå en sysselsättning som leder till egenförsörjning. Kommunen ska göra vad den kan för att bistå företag och organisationer i deras arbete med att hitta och matcha arbetslösa med de arbeten som finns tillgängliga. Befintliga såväl som potentiellt nya företags behov av kontakt med kommunen ska underlättas och ständigt förbättras. Skolan ska fortsätta utveckla sin samverkan med näringslivet.

Kommentar

Under våren kunde näringslivsenheten börja möta olika aktörer fysiskt. Möten har genomförts med enskilda företagare, investerare, samling av företagarna runt Östgötaporten, det lokala besöksnätverket, handlargruppen samt Ödeshögs företagarförening.

Under våren har ett proaktivt arbete startat upp för framtida kompetensförsörjning. Det är årskurs 8 på Lysingskolan som fått pröva ett nytt PRAO-upplägg i samråd mellan SYV på skolan, Skill och Hallins.

Sammantaget under mandatperioden kan konstateras att samverkan mellan kommunen och näringslivet har intensifierats och målet anses uppfyllt.

- Antalet elever i vuxenutbildningen ska öka

Beskrivning

Både på kort och lång sikt är vidareutbildning en viktig väg till sysselsättning. I det korta perspektivet behöver fler genomföra grundläggande vuxenutbildning för att nå en högre anställningsbarhet. I det längre perspektivet behövs vidareutbildning för att nå yrkeskompetens men också grundläggande behörighet för högskolestudier för att möta samhällets behov av kompetensförsörjning.

Kommentar

Ödeshögs kommun köper all sin vuxenutbildning. Arbetet hittills under 2022 har handlat om att strukturera uppföljningsarbetet kring individer samt erbjuda stöd till de som har valt att studera. Arbetet har även handlat om att se över våra rutiner för att på ett effektivare sätt kunna undersöka kvalitén hos våra främsta utbildningsanordnare.

Attraktivitet, utveckling och hållbarhet för ett växande Ödeshög

- Bygga fler bostäder

Beskrivning

Att möta behovet av fler bostäder är en mycket viktig faktor för att företag ska kunna utvecklas och för att kommunen därigenom ska kunna fortsätta växa. Ödeshög behöver växa för att företag ska kunna fortsätta utvecklas. Bostadsbyggande behöver ske av såväl kommunen, privata bostadsföretag som egnahemsbyggare.

Kommentar

Under år 2020 antogs kommunens nya översiktsplan som visar hur en hållbar och positiv samhällsutveckling som tar höjd för 6000 invånare kan uppnås. Översiktsplanen visar också att det är möjligt att bygga bostäder i alla delar av kommunen, både i våra tätorter och på landsbygderna. I kommunens bostadsförsörjningsprogram för 2019-2022 finns mål om att 25 nya bostäder årligen ska tillskapas och en handlingsplan har tagits fram kopplad till bostadsförsörjningsprogrammet. I handlingsplanen framgår det vilka insatser som kommunen kommer att genomföra samt vilka projekt som kan förväntas tillskapa bostäder under de närmsta åren. Detaljplaner finns färdiga för att kunna bygga nya bostäder i Ödeshög, Hästholmen, Kråkeryd, Sväm och i Trehörna. Under de senaste två åren har efterfrågan av bostadstomter ökat markant. De kommunala villatomter som såldes under förra året i Hästholmen, Ödeshög och Trehörna har nu börjat bebyggas, detsamma gäller de privata tomter som såldes i områdena Kråkeryd och Öninge. Detta innebär att den positiva trenden med ökad nybyggnation håller i sig. En inventering av så kallade lucktomter har genomförts vilket har medfört att ytterligare tomter har lagts ut till försäljning. Projektet Oboboda hus har också genomförts under året med syftet att öppna upp för nya boendemöjligheter och utveckling av landsbygderna.

Sammantaget under mandatperioden kan konstateras att målet om att bygga fler bostäder har uppfyllts.

- Öka takten i fiberutbyggnaden i hela kommunen

Beskrivning

Bedömning är att statens ambition om att marknaden ska bygga ut fibernät inte fungerar för att Ödeshög ska nå statens bredbandsmål. Kommunen måste ta ett utökat ansvar för att bygga ut nätet till företag och hushåll. Takten måste avsevärt öka under planperioden.

Kommentar

Det krävs stora investeringar för att Ödeshögs kommun ska nå det nationella bredbandsmålet till år 2025. Fiberutbyggnaden på landsbygderna är beroende av stödmedel från regeringen för att investeringarna ska vara försvarbara.

Enligt Post- och telestyrelsens senaste statistik från 1 oktober 2021 är ca 59 % av hushållen och företagen i Ödeshögs kommun anslutna till fiber. Fortsättningsvis är det många hushåll som inte väljer att ansluta sig till fibernätet. Totalt har ungefär 81 % av hushållen och företagen i Ödeshögs kommun tillgång till, eller absolut närhet, till fiber. Kommunen måste därför fortsätta arbeta med att informera om nyttan med att ha tillgång till snabbt bredband. Utbyggnaden på landsbygden är fortsatt starkt beroende av stödmedel för att investeringarna ska vara försvarbara.

Flera utbyggnadsprojekt pågår. Under hösten 2022 kommer VÖKBY Bredband färdigställa utbyggnadsprojektet runt St. Åby landsbygd där ungefär 170 byggnader har blivit anslutna till fiber. Under våren 2023 kommer utbyggnadsprojektet vid Dagsmosse att färdigställas där ungefär 60 byggnader har möjlighet att ansluta sig till fiber. Likaså kommer utbyggnadsprojektet i Ödeshögs tätort att färdigställas under våren 2023, vilket kommer innebära att samtliga byggnader i Ödeshögs tätort kan ansluta sig till fiber.

Under sommaren 2022 utlyste Post- och telestyrelsen 1,3 miljarder kronor i bredbandsstöd för fiberutbyggnad på landsbygden under de kommande åren 2023-2025. Ödeshögs kommun har sökt stödmedel för två områden på landsbygden. Totalt rör det sig om ca 115 permanentbostäder samt flertalet fritidshus. Post- och telestyrelsen tar beslut om utbetalning under november-december månad 2022.

Sammantaget under mandatperioden kan konstateras att målet om att öka fiberutbyggnaden i hela kommunen har uppfyllts.

- Förbättrade kommunikationsmöjligheter

Beskrivning

Möjligheterna att pendla till och från kommunen är viktiga inte minst för att försörja näringslivet med kompetens. Tillgången på kollektivtrafik måste därför öka och vägnätet vara av god kvalitet för att underlätta för alla de som inte nås av kollektivtrafik. Dessa frågor hanteras av regionen och staten varför kommunens påverkansarbete måste prioriteras.

Kommentar

Östgötatrafiken genomförde år 2021 en trafikutredning av kollektivtrafiken i Ödeshögs kommun och beslutade därefter om ett nytt trafikupplägg som ska börja gälla från sommaren 2024. Kommunen har varit mycket aktiv under arbetets gång, bland annat genom att ta fram utredningar och underlag om expressbusstrafik och pendlingsstatistik, med syfte att försöka förbättra kollektivtrafiken i alla delar. Det nya upplägget som region Östergötland har beslutat innebär dock både förbättringar och försämringar jämfört med dagens trafik. Östgötatrafiken har fått i uppdrag att se över utökade närtrafikmöjligheter och andra lösningar för bland annat gymnasieungdomar som riskerar att drabbas negativt av det nya trafikupplägget. Kommunen är fortsatt aktiv i dessa dialoger med regionen, Östgötatrafiken och Tranås kommun.

Sammantaget under mandatperioden kan konstateras att kommunikationsmöjligheterna inte har förändrats. Från år 2024 kommer en ökad turtäthet till Mjölby att börja gälla. Målet kan därmed anses delvis vara uppfyllt.

Ödeshög en trygg kommun med hög kvalitet i den kommunala servicen

- Säkra grunduppdraget

Beskrivning

För att veta om vi levererar kommunal service med bästa möjliga kvalitet är det viktigt att beskriva vilket grunduppdrag vi har och med vilken kvalitet vi levererar det uppdraget. Arbetet med att lägga om lednings- och styrningssystemet måste därför fortsätta och intensifieras kommande planperiod.

Kommentar

Första steget mot en omläggning av styrning och ledning har tagits under mandatperioden då styrdokumentet som reglerar frågan antagits av kommunfullmäktige. Styrmodellen med tillitsbaserad styrning behöver kontinuerlig utveckling och anpassning för att vara funktionell.

Under året har styrmodellen kontinuerlig diskuterats i kommundirektörens ledningsgrupp. Planeringsarbete pågår för gemensam utvärdering med den politiska ledningen. Så styrdokumentet kan utvecklas och göras än mer ändamålsenliga för kommande mandatperiod.

Sammantaget för mandatperioden kan konstateras att målet delvis är uppfyllt.

- Ökad digitalisering

Beskrivning

Digitaliseringen kommer vara en viktig faktor för att säkra kvalitén i den kommunala servicen. Antalet e-tjänster och användningen av digital teknik ska ökas. Invånarnas intresse för digital teknik och deras tillgång till uppkopplingar av god kvalitet måste därför också öka.

Kommentar

Kommunen har nu en antagen digitaliseringsstrategi med tillhörande handlingsplan. En förvaltningsövergripande digitaliseringsgrupp är bildad. Kommunens digitaliseringsarbete knyts samman med kommunalförbundet Itsam och de andra medlemskommunerna. Arbetet har även initierats med en ny handlingsplan för kommande år.

Sammantaget för mandatperioden kan konstateras att målet delvis är uppfyllt.

- Utveckla dialogen med medborgarna

Beskrivning

Utveckla nya kanaler för en bättre dialog med våra medborgare, t.ex. genom medborgarpetition och tips/synpunktsportal etc.

Kommentar

Gällande detta mål bedöms det behövas ytterligare arbete för att målet ska nås. Det är inte en resursfråga utan det bedöms istället finnas ett behov av politisk dialog kring hur Ödeshög vill utveckla medborgardialogen. Av vikt för arbetets framgång är att syftet med medborgardialoger klargörs.

Arbetet har inte förts framåt som planerat på grund av pandemin, Ukrainakrisen men även på grund av personalomsättning på kommuncentrala funktioner.

Sammantaget för mandatperioden kan konstateras att målet inte är uppfyllt.

Personalpolitiska mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning är det viktigt att fastställa personalpolitiska mål då personalen är kommunens främsta resurs. Att Ödeshög är en attraktiv arbetsgivare som har lätt för att rekrytera och behålla personal är

viktigt såväl för den enskilde medarbetaren som för kommunens ekonomi.

- Ödeshögs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Personalen är kommunens viktigaste tillgång. Engagerad och kompetent personal som verkar i en god arbetsmiljö är en förutsättning för att vi ska kunna leverera den verksamhet som kommuninvånarna förväntar sig. Att föra en aktiv löne- och personalpolitik som främjar rekrytering och vår förmåga att behålla medarbetarna är därför av stor vikt för att vi ska lyckas med vårt uppdrag.

Kommentar

Under årets början pågick fortfarande pandemin vilket påverkat många medarbetare negativt då det har satt flera verksamheter under stor påfrestning.

Efter pandemin kom invasionen av Ukraina vilket även de påverkar samhället i stort med ökade bränslepriser, ökade elpriser parallellt med oro för begränsad elleverans, allmänna prisökningar och inflation. Detta påverkar även Ödeshögs kommun som attraktiv arbetsgivare då vi behöver kunna rekrytera medarbetare som pendlar in till kommunen.

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare är en ständigt pågående process som kräver anpassning efter omvärldsförändringar. På ledningsnivå pågår diskussioner hur kommunen kan möta upp detta.

- Ödeshögs kommun ska vara en innovativ och jämställd arbetsgivare

Beskrivning

I kommunen arbetar vi utifrån synsättet att medarbetaren som är närmast brukare/eleven/kunden bäst kan bedöma dennes behov. Den tillitsbaserade styrningen är dock vare sig kontrollfri eller saknar närvarande och ansvarstagande chefer. Innovationstänkande och förnyelse är en naturlig del av medarbetarens arbetsinsats och att prova nytt, särskilt inom det digitala området, är alltid positivt. Att vara en arbetsgivare som aldrig gör skillnad på medarbetare och medarbetare är en självklarhet!

Kommentar

Året har såhär långt präglats av pandemin och den efterföljande Ukrainakrisen som gett ett oroligt världsläge och kostnadsökningar inom en rad områden.

Då det under våren blev möjligt igen med fysiska möten har en rad utbildningar kunnat genomföras. I maj genomfördes en utbildningsomgång i systematiskt arbetsmiljöarbete (BAM) via kommunens företagshälsovård. Deltagare var fackliga företrädare samt chefer på olika nivåer inom

kommunen samt kommunens bolag. Till hösten planeras ytterligare en BAM-utbildning.

Finansiella mål

- Resultatet ska uppgå till i genomsnitt minst 2,5 % (varav 1,5 % för att klara komponentsavskrivningarna).

Beskrivning

Resultatnivån mäts i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är av stor vikt att arbeta med att öka utrymmet för att på sikt kunna investera med egna medel men också för att säkra resurserna till verksamheternas grunduppdrag. På sikt bör nivån 3,5 % nås dels för att öka marginalerna för en försämrad ekonomi i riket dels för att kunna investera med egna medel.

Kommentar

Genomsnittresultatet för åren 2019-2022 uppgår till 5 % av skatter och generella statsbidrag. 2019 var resultatet 1,35 %, 2020, 6,3 % och 2021, 7,1 % och för år 2022 är prognosen 5,0 % av skatter och generella statsbidrag. Sannolikheten att nå fullmäktiges uppsatta mål om ett genomsnitt på 2,5 % för mandatperioden bedöms vara stor.

- Investeringar exkl. taxefinansierad verksamhet ska över tid finansieras till 100 % med egna medel

Beskrivning

Kommunen ska ha en investeringsplan som omfattar minst 10 år för att säkerställa att de investeringar som görs och de lån som är nödvändiga att ta kan återbetalas inom en rimlig tidsperiod. Under planperioden ska kommunen ta fram regler och riktlinjer i styrdokumentet "ekonomiska styrprinciper" för vad som är en rimlig tidsperiod och hur investeringskalkylerna ska utformas så att återbetalning av lån klargörs i samband med att ett investeringsbeslut fattas.

Kommentar

Uppdraget som kommunstyrelsen gav kommunledningsförvaltningen att ta fram riktlinjer för "ekonomiska styrprinciper" har genomförts. Riktlinjerna fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2020.

Från och med budgetår 2021 finns framtagna och av fullmäktige beslutade 10-åriga investeringsplaner.

Till taxefinansierade investeringar räknas investeringar i VA- och renhållningsverksamheten. Dessa aktiverade investeringar uppgår på balansdagen till 130 mnkr. Kommunen har lån på 116 mnkr. Det innebär att kommunfullmäktiges beslutade mål följs.

Uppdrag

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum	Kommentar
Kommunstyrelsen ska ta fram en näringslivsstrategi för att utveckla nuvarande och framtida näringsliv.	2021-01-01	2022-12-31	Kommunstyrelsen har av kommunfullmäktige fått förlängd tid för att fullgöra uppdraget om en ny näringslivsstrategi till 2022-12-31.
Samhällsbyggnadsnämnden: Gestaltungsprogram – Centrumutveckling. Arbeta vidare och samordna genomförandet för attraktivare centrum i Ödes hög och Hästholmen samt dess entréer, bland annat genom att ta fram ett gestaltungsprogram.	2021-01-01	2022-12-31	Arbete med att samordna genomförandet för ett attraktivare centrum pågår genom olika projekt, bland annat genom ny och bättre belysning på torget. I februari 2021 godkände samhällsbyggnadsnämnden en projektplan för framtagandet av ett gestaltungsprogram. Arbete med gestaltungsprogrammet pågår.
Barn- och utbildningsnämnden: Med stöd av ledande forskning föreslå och prova olika åtgärder i syfte att främja skolnärvaron. Arbetet bör vara kommunövergripande och externa parter bör vara delaktiga.	2022-01-01	2022-12-31	Arbetet kommer presenteras i december.
Socialnämnden: Fortsätta utveckling Solgårdens äldrecentra, satsning på dagverksamhet och Rehab	2022-01-01	2022-11-30	Arbetet kommer presenteras i december.

Ekonomisk översikt och analys

Utfallet för 2022 bygger på utfall enligt redovisningen till och med augusti månad samt en periodisering av väsentliga poster.

Ekonomiskt resultat för perioden

Prognosen för årsresultatet är 19 mnkr för kommunen. Detta resultat ska ställas mot ett budgeterat resultat på 12 mnkr vilket innebär att fullmäktiges mål om ett resultat på 2 procent (plus komponentsredovisning) av skatter och bidrag uppfylls. Resultatet för perioden januari-augusti 2022 uppgår till 34 mnkr.

Resultat

	2022 prognos	2021	2020
Resultat (mnkr)	19	25	21
Resultat/skatter och bidrag (%)	5	7	6

Kommunalskatt

En viktig del i bedömningen av kommunens finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En hög kommunalskatt ger till exempel ett mer begränsat handlingsutrymme att generera en intäkt-sökning denna väg.

Ödeshögs kommuns skattesats höjdes med en krona inför 2020. Därefter återfinns kommunens skattesats bland de högsta i länet. Dessutom ligger den högre än *snittet* i länet och riket. Detta sammantaget gör det svårt att använda skattehöjning för att öka intäkterna.

Årets investeringar

Enligt kommunfullmäktiges andra finansiella mål ska investeringar som inte är taxefinansierade över tid finansieras med egna medel.

Självfinansieringsgraden visar hur stor del av investeringarna som kan finansieras med internt tillförda medel det enskilda året, det vill säga summan av avskrivningar och resultat. En självfinansieringsgrad på 100 procent eller mer innebär att inga nya lån behöver tas för årets investeringar.

Summan av kommunens prognostiserade nettoinvesteringar för 2022 är 32 mnkr. Av detta är 28 mnkr skattefinansierade investeringar. Avskrivningar och prognostiserat årsresultat uppgår till 35 mnkr. Detta ger en självfinansieringsgrad för 2022 på 100 procent för kommunens totala investeringar och 100 procent för skattefinansierade investeringar. Detta mått kan inte användas för att avgöra om kommunfullmäktiges finansiella mål är uppnått då det inte mäter finansieringen över tid men det ger en indikation.

Soliditet

Soliditeten uttrycker i vilken grad kommunens tillgångar har finansierats med egna medel, alltså inte genom lån. Soliditeten kan därför sägas återspegla kommunens långsiktiga ekonomiska styrka.

Kommunens soliditet för 2022 förväntas hamna på 49 procent, vilket är en förbättring mot föregående års soliditet på 3 procentenheter. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen som ligger utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) ökar med 4 procentenheter till 26 procent.

Soliditet

%	2022 prognos	2021	2020
Soliditet	49	46	41
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	26	22	15

Lån

Kommunens långfristiga låneskuld uppgick 31 augusti till 116 mnkr (147 mnkr). Minskningen beror bland annat på statsbidragen som staten tillskjutit kommunen under Coronapandemin och som gett tillfälligt höga resultat samt ej genomförda investeringar på grund av bl.a. komponentbrist. Långgivare är Kommuninvest.

Likviditet

Likviditet är ett ord som kan användas i flera sammanhang för att illustrera betalningsförmåga. Likviditeten visar alltså förmågan att betala löpande utgifter och förfallna skulder i rätt tid. För att möta svackor i likviditeten har kommunen en checkräkningskredit på 15 mnkr. De likvida medlen som vid periodens slut uppgick till 32 mnkr (56 mnkr) var placerade på kommunens koncernkonto hos Swedbank.

Likviditeten kan också beskrivas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomiskushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet med tilldelat budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen.

Budgetföljsamhet

(tkr)	2022 prognos	2021	2020
Avvikelse nämnder	-6 355	9 876	4 866
Avvikelse årets resultat	6 719	13 815	10 172

Nämndernas prognostiserade underskott uppgår till -6 mnkr. Störst avvikelse i kronor visar socialnämnden -7 mnkr. Finansförvaltningens prognostiserade överskott 2022 uppgår till +13 mnkr.

Bedömda budgetavvikelse vid årets slut

Nämnd/styrelse	April	Augusti
Kommunfullmäktige	0	0
Kommunala revisorer	0	0
Valnämnd	0	+100
Överförmyndare	+200	+200
Miljönämnd	0	0
Kommunstyrelsen, varav:		
- kommunledningsförvaltning	+300	+775
- teknik o näringslivsförvaltning	+0	-500
Samhällsbyggnadsnämnden	+250	+580
Barn- och utbildningsnämnden	+0	-350
Socialnämnden	-4 450	-7 160
Avvikelse nämnderna	-3 700	-6 355
Finansieringen	+9 671	+13 074
Summa budgetavvikelse	+5 971	+6 719
Budgeterat resultat	+12 030	+12 030
Prognostiserat årsresultat	+18 001	+18 749

Kassalikviditet

%	31/8 2022	2021	2020
Inklusive semesterlöneskuld	100	100	93
Exklusive semesterlöneskuld	100	100	100

I kommunens kortfristiga skulder för perioden ingår en semesterlöneskuld på cirka 10 mnkr som inte förväntas omsättas inom de närmaste åren. Tabellen visar kassalikviditeten både med och exklusive denna skuld. Kassalikviditeten är oförändrad jämfört med föregående år vilket framförallt beror på ej genomförda investeringar.

Prognossäkerhet

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har lättare att korrigera eventuella svackor i ekonomin på kort sikt. Nämnderna är väl medvetna om anledningen till avvikelserna i sina prognoser. I de fall prognoserna förändrats har det föregåtts av händelser som inte gick att förutse vid tidigare uppföljningar. Inom finansförvaltningen är det prognosen på slutavräkning på skatteintäkterna för 2020 och 2021 som står för förändringen mellan uppföljningstillfällena. Dessa prognoser kommer från SKR.

Händelser av väsentlig betydelse

Krisledningsstab

Kommunens krisledningsstab var i början av året aktiverad p.g.a. pandemin. I februari avvecklades den. Dock återupptogs stabsarbetet när kriget i Ukraina startade. En del av krisledningsarbetet var att förbereda för mottagande av flyktingar från Ukraina. Stabsarbetet avvecklades i april då situationen hanterades av ordinarie organisation.

Tillväxt och utveckling är avgörande för kommunens framtid. Politiska majoriteten nämner särskilt i sitt dokument "Samverkan för Ödeshög 2018-2022" att man under mandatperioden avser arbeta ännu intensivare för att stärka näringslivsklimatet och marknadsföra kommunen med läget vid E4 och företagsparken.

Under våren/sommaren har köpekontrakt avseende två markområden inom Åby 6:26 upprättats. Det ena området planeras för etablering för logistik. På det andra avses området bebyggas med moderna lokaler för lager, logistik och lätt industri.

Bostadsbyggande

För att företag ska kunna utvecklas och bidra till att kommunen växer är bostadsbyggandet en viktig del. Under en tid har kommunen märkt av en ökad efterfrågan på bostadstomter i Ödeshögs tätort. Då det inte funnits några nya tomter kvar att erbjuda har kommunen under våren tagit fram sju nya bostadstomter. Det har dock inte enbart märkts en ökad efterfrågan på vanliga bostadstomter utan även på större tomter avsedda för flerfamiljshus. Vid Ringvägen i Ödeshögs tätort finns ett större markområde planlagt för flerbostadshus som uppskattningsvis möjliggör upp till 30 nya bostadslägenheter.

Lokaler

En fördjupad förstudie har inletts som ska utreda skollokaler och deras lokalisering. Utöver skollokaler ska förslag på hur förskolans behov långsiktigt kan lösas samt lokalisering av fritidsverksamhet, fritidsgård, kulturskola samt sporthallar presenteras. Även tillagnings/mottagningskök samt matsalar ska belysas. Under hösten startar förskoleverksamhet på Solgården för cirka 30 barn. Detta är en tillfällig lösning för att avlasta den överbelagda förskoleverksamheten på Skeppet.

Vårdcentral

Förhandlingar med Region Östergötland förs om lösningar för framtidens vårdcentral då lokalerna på Skolgatan inte

längre nyttjas på grund av problem med inomhusklimatet. Under tiden har Region Östergötland iordningsställt moduler som tillfälligt inhyser vårdcentralen intill Lysingskolans sporthall. Under sommaren har en arkeologisk undersökning inletts på "postenparkeringen" för att förbereda byggnation. Det är regionen som pekat ut platsen som den mest lämpliga för en ny vårdcentral i Ödeshög.

Samverkan

Från 2015 samverkar Motala, Mjölby, Vadstena och Ödeshögs kommuner genom en gemensam överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige i Boxholms kommun har framställt en förfrågan till överförmyndarnämnden om att ingå i den gemensamma nämnden och organisationen från och med den 1 januari 2023. Ärendet går upp till fullmäktige under hösten för beslut.

Händelser som inträffat efter delårsperiodens slut

Riksdag-, region- och kommunvalet har organiserats och genomförts av medarbetare på kommunkontoret tillsammans med valnämnden.

Mandatperioden 2023-2026 innebär ett maktskifte i Ödeshögs kommun. Moderaterna bildar majoritet med Socialdemokraterna och Centerpartiet. Totalt får den nya majoriteten 18 av totalt 35 mandat i Ödeshögs kommunfullmäktige.

Kristdemokraterna är fortfarande det parti som fått flest röster i Ödeshög, men maktskiftet innebär nu att partiet förlorar ordförandeposten efter 16 år.

Mandatfördelningen i Ödeshögs kommunfullmäktige efter valet 2022:

	2023-2026	2019-2022
KD	10	12
M	8	4
S	7	7
SD	6	4
C	3	4
MP	1	1
ÖP	0	2
FI	0	1
	35	35

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning

Resultaträkningen ska utgöra utgångspunkten för avstämning mot kommunallagens krav på ekonomisk balans genom att varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter balanskravsjusteringar. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet återställas under de närmast följande tre åren. Ödeshögs kommun har inget negativt balanskravsresultat att återställa sedan tidigare år. Årets prognostiserade resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 19 mnkr.

Balanskravsutredning

(mnkr)	2022 prognos	2021	2020	2019	2018
Årets resultat	19	25	21	4	9
Reavinst	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	19	25	21	4	9
Medel till/från resultatutjämningsreserven	-1*	0	-1	0	0
Årets balanskravsresultat	18	25	20	4	9

*Detta blir ett fullmäktigebeslut om prognostiserat resultat står sig till årets slut.

Resultatutjämningsreserv

Ödeshögs kommun har ett av kommunfullmäktige antaget regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv, RUR. Regelverket ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat tills RUR uppgår till tre procent av kommunalskatt och generella statsbidrag. Tidigare års överskott kan sedan användas för att jämna ut minskade skatteintäkter enskilda år vid lågkonjunktur. RUR uppgår till 10,0 mnkr. Förutsättningarna för avsättning till RUR 2022 är 1 mnkr om det prognostiserade resultatet står sig. Förutsättningarna för att återställa befarade negativa resultat 2022 uppfylls inte enligt SKR:s senaste cirkulär.

RUR-utredning

(mnkr)	2022 Prognos	2021	2020	2019	2018
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	19	25	21	4	9
2 % av kommunalskatt och generella statsbidrag	8	7	7	6	6
Möjlighet till resultatutjämningsreserv 3%	11	18	14	-2	3
Maximal RUR enl riktlinje	11	10	10	9	9
RUR enligt beslut	10	10	10	9	9
Ianspråktagande av RUR 60%	0	0	0	0	0
Återstår av RUR	10	10	10	9	9

Förväntad utveckling

Nya utmaningar efter Coronapandemin

Sveriges Kommuner och Regioner skriver i Ekonomirapporten som kom ut i maj 2022 att efter två år med pandemi fanns en förhoppning om att kommuner och regioner med en rekordstark ekonomi skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som kommuner och regioner inte rår över. På kort tid har det ljusa framtidsscenarioet mörknat betänkligt, främst till följd av kriget i Ukraina och de konsekvenser det medför. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner och regioner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer och tillsammans med stigande pensionskostnader bedömer SKR att resultaten i sektorn faller kraftigt. Samtidigt blir utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft.

I Ödeshög prognostiseras ett positivt resultat för 2022 tack vare en stark skatteunderlagstillväxt. Det blir dock tuffare kommande år beroende på hög allmän prisuppgång och effekten av kraftigt höjda pensionskostnader från 2023. Inklusivt pandemiåren har Ödeshögs kommun haft positiva resultat under de senaste tolv åren och har avsatt maximalt till resultatutjämningsreserven. Detta kan underlätta vid en lågkonjunktur då det finns möjlighet att utnyttja reserven om kommunen skulle visa underskott ett sådant år.

Kommunen har en hög långfristig skuld per invånare i förhållande till andra pendlingskommuner men lägre i förhållande till riksgenomsnittet. Detta ska ställas mot att VA-

ledningarna bytts ut, gator har underhållits och reningsverket har hög kapacitet. Mark har förberetts både för industri och bostäder. Detta innebär att kommunen har hög beredskap att ta emot nya invånare och industrier som vill etablera sig i kommunen. Nu står vi inför faktum att Ödeshögs kommun är i akut behov av nya skollokaler. Vi har även ökat behov av förskoleplatser vilket ställer krav på nya lokaler även för den verksamheten.

En hög investeringsnivå påverkar tillgängliga resurser i den löpande driften vilket kräver avvägning mellan utbyggnadstakt och önskad resultatnivå. Den höga investeringsnivån kommer att innebära ökad upplåning. Kommande år krävs en översyn av de finansiella målen för att skapa handlingsutrymme. Samtidigt måste verksamheterna fokusera på att skapa nya arbetssätt och effektivisera driften. Med befintliga tillgängliga resurser kan inte driftkostnaderna fortsätta öka, utan målet är ekonomisk hållbarhet. Långsiktig planering och prioritering mellan olika handlingsalternativ är avgörande för kommunens ekonomiska utveckling.

Soliditeten, som beskriver kommunens finansiella styrka, är med ansvarsförbindelsen inräknad positiv. Det innebär att skulderna är lägre än tillgångarna i balansdagen. Det är ett bra utgångsläge. Då resultatet påverkar soliditeten via självfinansieringen av investeringarna och det egna kapitalet är det viktigt att hålla ett högt resultat för att inte urholka soliditeten, och med det den finansiella styrkan.

Skattesatsen i Ödeshög ligger högre än snittet för kommungruppen "Pendlingskommuner nära mindre stad/tätort" i riket och även än de med en befolkning mängd liknande Ödeshögs. Jämför vi oss med länet så ligger skattesatsen näst högst. Detta försvårar möjligheten att använda skattehöjning som ett verktyg vid svårare tider.

Ekonomi

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2022	Prognostise- rat resultat 2022	Bokslut 2022-08-31	Bokslut 2021-08-31
Verksamhetens intäkter	2	88 000	89 729	60 043	55 005
Verksamhetens kostnader	3	-415 439	-425 398	-264 359	-248 903
Avskrivningar	4	-16 000	-16 000	-11 095	-21 205
Verksamhetens nettokostnader		-343 439	-351 669	-215 411	-215 103
Skatteintäkter	5	248 443	258 015	172 648	161 293
Generella statsbidrag	6	109 328	114 703	77 670	75 340
Verksamhetens resultat		14 332	21 049	34 907	
Finansiella intäkter	7	200	200	575	1 182
Finansiella kostnader	8	-2 500	-2 500	-1 318	-1 438
Resultat före extraordinära poster		12 032	18 749	34 164	21 274
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Resultat		12 032	18 749	34 164	21 274

Balansräkning

(tkr)	Not	Delårsbokslut 2022-08-31	Bokslut 2021-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
		0	0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	284 310	294 018
Maskiner och inventarier	10	9 147	10 535
Pågående och förskott, materiella anläggningstillgångar		11 141	0
Finansiella anläggningstillgångar	11	23 570	23 422
Summa anläggningstillgångar		328 168	327 974
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Exploateringsfastigheter och förråd	12	27 696	27 702
Fordringar	13	44 667	36 605
Kassa bank	14,15	34 017	55 737
Summa omsättningstillgångar		106 380	120 044
Summa tillgångar		434 548	448 018
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
därav årets resultat	16	-235 083	-200 919
därav resultatutjämningsreserv		-34 164	-25 230
Därav byte av redovisningsprincip (RKR R4)		-10 000	-10 000
		0	1 502
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	-4 256	-4 211
Andra avsättningar	18	-12 113	-12 237
Summa avsättningar		-16 369	-16 448
SKULDER			
Långfristiga skulder	19	-125 009	-140 549
Kortfristiga skulder	20	-58 087	-90 102
Summa skulder		-183 097	-230 651
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-434 548	-448 018
Panter och ansvarsförbindelser			
Borgensåtaganden	21	-208 349	-209 787
Ansvarsförbindelse (pensioner)	22	-104 782	-106 471
Leasing (operationell och finansiell)	23	-16 386	-11 656

Notehänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har tillämpats som vid upprättandet av årsredovisning 2022.

Säsongsvariationer

Resultatet efter åtta månader är vanligtvis på en högre nivå i förhållande till helårets resultat. Generellt beror det på att:

- Periodresultatet påverkas positivt av att intäktsidan i form av skatter och utjämning är jämt periodiserade över året medan kostnader för löneavtal ökar succesivt från och med april månad. Detta gör att årsresultatet kommer vara lägre än periodresultatet.
- Inom personalkostnader är lönenivån högre i slutet av året eftersom de flesta avtal löper från april månad efter löneredovisning innevarande år
- Förändringar i semesterlöneskulden påverkar resultatet vid årets slut när semesterlöneskulden analyseras. Detta kan bli både positivt och negativt beroende på uttagna/sparade semestrar.
- Under årets senare månader ökar med all sannolikhet uppvärmningskostnaderna i förhållande till de gångna månaderna med tanke på kommande prishöjning av fjärrvärmens. Även kostnader för grönyteskötsel intensifieras under hösten då alla öppna grönytor som inte klipps under sommaren ansas.
- Sommarlovet medför lägre kostnader för perioden inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet.
- Kommunens skatteintäkter med utjämning och generella bidrag varierar kraftigt över tid på grund av nya skatteunderlagsprognoser och när höga generella bidrag delats ut. I år har kommunen fått de generella bidragen Tillfälligt stöd Ukraina, Utökad bemanning av sjuksköterskor på SÄBO och Skolmiljarden, Generella statsbidrag är redovisade enligt rekommendation R2-Intäkter, och intäktsförs i sin helhet. Några fler generella statsbidrag är inte annonserade för resten av året.
- Även kostnadsersättningar och riktade bidrag från staten varierar över tid beroende på statens satsningar och hur kommunens möjligheter att nyttja bidragen ser ut. Bidragen har olika restriktioner och villkor för hur de får nyttjas som påverkar när de resultatförs. Beloppen fluktuerar således både mellan år och mellan månader.

Alla belopp är i tkr

	2022-08-31	2021-08-31
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Enligt driftredovisningen exklusive interna kalkylposter	60 043	54 805
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	0	200
Summa verksamhetens intäkter	60 043	55 005
Jämförelsestörande intäkter	0	0
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter		
Pensionskostnader	-133 160	-128 052
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-13 719	-14 219
Bränsle, energi och vatten	-2 112	-44
Köp av huvudverksamhet	-157	-174
Lokaler och markhyror	-61 017	-56 743
Lämnade bidrag	-15 664	-16 819
Övriga kostnader	-4 837	-4 940
Summa verksamhetens kostnader	-33 693	-27 912
Jämförelsestörande kostnader		
Nedskrivningar	0	10 000
Utrangeringar	0	0
Not 4 Avskrivningar		
Avskrivningar immateriella tillgångar		
Avskrivningar byggnader och anläggningar	0	0
Avskrivningar maskiner och inventarier	9 708	-19 592
Nedskrivning/Utrangering	1 387	-1 582
Summa avskrivningar	0	0
Summa avskrivningar	11 095	-21 205

Not 5 skatteintäkter	2022-08-31	2021-08-31
Preliminär kommunalskatt	167 051	157 558
Preliminär slutavräkning innevarande år	1 911	1 054
Slutavräkning föregående år	3 686	2 680
Summa skatteintäkter	172 648	161 293
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	2022-08-31	2021-08-31
<i>Bidragsintäkter</i>		
Inkomstutjämningsbidrag	50 363	48 523
Kostnadsutjämningsbidrag	6 792	8 085
Regleringsbidrag	10 825	10 552
Fastighetsavgift	8 383	9 301
Övriga statsbidrag	3 605	350
<i>Bidragskostnader</i>		
Avgift för LSS-utjämningen	-2 298	-1 472
Summa generella statsbidrag och utjämning	77 670	75 340
Not 7 Finansiella intäkter	2022-08-31	2021-08-31
Ränta på likvida medel	144	109
Ränteintäkter kundfordringar	33	64
Borgensavgift	0	289
Utdelning aktier	350	45
Övriga finansiella intäkter	48	675
Summa finansiella intäkter	575	1 182
Not 8 Finansiella kostnader	2022-08-31	2021-08-31
Räntekostnader lån	-1 221	-1 353
Ränta på pensionsskulden	-94	-43
Övriga finansiella kostnader	-3	-42
Summa finansiella kostnader	-1 318	-1 438
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022-08-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	515 046	520 334
Ingående avskrivningar	-221 028	-215 276
Flyttning	0	0
Utrangering	0	-11 550
Försäljning		-236
varav avskrivning		
Årets investering	0	15 252
Årets avskrivningar	-9 707	-14 506
Korrigerig	0	0
Övrigt	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	284 310	294 018
Utgående anskaffningsvärde	515 046	515 046
Utgående avskrivningar	-230 736	-221 028
Summa redovisat värde vid årets slut	284 310	294 018
Avskrivningstider	0-60 år	0-60 år

	2022-08-31	2021-12-31
Not 10 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	58 959	57 730
Ingående avskrivningar	-48 424	-46 087
Flyttning	0	0
Utrangering	0	0
Försäljning	0	0
varav avskrivning	0	0
Årets investering	0	1 229
Årets avskrivningar	-1 387	-2 337
Korrigering	0	0
Övrigt	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	9 147	10 535
Utgående anskaffningsvärde	58 959	58 959
Utgående avskrivningar	-49 812	-48 424
Summa redovisat värde vid årets slut	9 147	10 535
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar	2022-08-31	2021-12-31
<i>Aktier och andelar</i>		
Kommunhus AB	18347	18 347
Smånät AB	3150	3 150
Kommentus AB	2	2
Kommunasurans Syd försäkring AB	360	360
Enera AB	43	43
<i>Andelar</i>		
Kommuninvest	1666	1 518
Södra skogsägarna, insatskapital	2	2
Södra skogsägarna, emitterat insatskapital	0	0
Fordringar		
Alvastraryttarna	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar	23 570	23 422
Not 12 Exploateringsfastigheter och förråd	2022-08-31	2021-12-31
Hästholmen 7:1 Stationsområde	3 079	3 079
Trehörna 1:27	392	392
Åby 6:26	15 762	15 762
Åby 6:151	502	502
Sväm 1:1	6 015	6 015
Ödeshög 1:37	1 466	1 466
Ödeshög 25:1=>Åby 6:26	498	498
Övrigt	-18	0
Summa exploateringsfastigheter och förråd	26 696	27 714
Not 13 Fordringar	2022-08-31	2021-12-31
Kundfordringar	10 534	5 491
Statsbidragsfordringar	1 919	1 648
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30 394	25 000
Moms	1 820	4 466
Summa fordringar	44 667	36 605
Not 14 Kassa och bank	2022-08-31	2021-12-31
Kassa	0	0
Bank, koncernbolagen	-8 017	11 043
Bank	42 034	44 694
Summa kassa och bank	34 017	55 737

	2022-08-31	2021-12-31
Not 15 Koncernkontot		
Kommunens andel	39 758	42 639
Ödeshögsbostäder AB	-7 846	10 869
Ödeshögs Utveckling AB	-517	-405
BK Porten AB	342	579
Summa koncernkonto	31 737	53 682
Not 16 Eget kapital		
Ingående eget kapital	-200 919	-175 688
Periodens resultat	-34 164	-25 230
Uppskrivningsfond	0	0
Direktbokning mot eget kapital (Byte av redovisningsprincip)	0	0
Utgående eget kapital	-235 083	-200 919
<i>varav:</i>		
Resultatutjämningsreserv (RUR)	-10 000	-10 000
Not 17 Avsättningar för pensioner		
Specifikation – avsatt till pensioner		
Särskild avtalspension	-78	-37
Förmånsbestämd ålderspension	-127	-130
PA-KL och äldre avtal	-1 942	-2 028
Pension till efterlevande	0	0
PBF/PRF-KL	-663	-648
OPF-KL	-615	-546
Visstidspension	0	0
Summa pensioner	-3 425	-3 389
Löneskatt	-831	-822
Avsatt till pensioner	-4 256	-4 211
Antal visstidsförordnanden		
Politiker		0
Tjänstepersoner		0
Avsatt till pension		
Ingående avsättning	-4 211	-4 866
Nya förpliktelser	-97	0
Ränte- och basbeloppsberäkningar	-76	-62
Ändring i försäkringstekniska grunder	0	-63
Pension till efterlevande	0	0
Övrigpost	40	501
Årets utbetalningar	98	151
Förändring löneskatt	-10	128
Summa avsatt till pensioner	-4 256	-4 211
Not 18 Andra avsättningar		
Avsatt till återställande av deponi		
Redovisat värde vid årets början	-12 237	-12 295
Nya avsättningar	0	0
lanspråktagande avsättningar	125	58
Outnyttjat belopp som återförts	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0
Summa avsatt till deponi	-12 112	-12 237
Avsättningar övrigt		
Redovisat värde vid årets början	0	-101
Nya avsättningar	0	0
lanspråktagande avsättningar	0	101
Outnyttjat belopp som återförts	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0
Summa avsatt övrigt	0	0
Summa andra avsättningar	-12 112	-12 237

Not 19 Långfristiga skulder	2022-08-31	2021-12-31
Lån i bank	-116 000	-131 000
Skuld finansiellt leasingavtal	0	0
<i>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</i>		
Anslutningsavgifter	-1 888	-1 922
Investeringsbidrag	-7 121	-7 627
Summa långfristiga skulder	-125 009	-140 549
Not 20 Kortfristiga skulder	2022-08-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	-10 625	-23 952
Moms	-578	-651
Personal, källskatt och arbetsgivaravgifter	-7 624	-3 247
Pensionsskuld avgiftsbestämd ålderspension	-4 662	-6 193
Semesterlöneskuld	-9 579	-9 071
Ferielöneskuld och uppehållslön	0	-2 417
Förutbetalda intäkter	-387	-30
Upplupna kostnader	-10 883	-16 781
Förutbetalda skatteintäkter	0	-2 942
Övriga kortfristiga skulder	-13 750	-13 775
Summa kortfristiga skulder	-58 088	-79 059
Not 21 Borgensåtaganden	2022-08-31	2021-12-31
Ödeshögsbostäder AB	-193 900	-195 900
BK Porten AB	-9 775	-10 225
Kommunalförbundet ITSAM	-4 540	-3 523
Kulturföreningen Saga	-134	-139
Summa borgensförbindelser	-208 349	-209 787

Solidarisk borgen för Kommuninvest

Ödeshögs kommun har i april 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ödeshögs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 586 308 247 032 kronor och totala tillgångar till 576 546 870 831 kronor. Ödeshögs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 386 789 835 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 381 707 404 kronor.

Not 22 Ansvarsförbindelse	2022-08-31	2021-12-31
<i>Pensionsförpliktelse som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar</i>		
Ingående ansvarsförbindelse	-106 471	-109 115
Nyintjänad pension	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-2 305	-1 543
Ändrade försäkringstekniska grunder		
Pensionsutbetalningar	3 606	5 398
Övrigt	59	-1 727
Summa pensionsförpliktelser	-105 111	-106 986
Förändring av löneskatten	329	516
Utgående ansvarsförbindelse avsatt till pensioner	-104 782	-106 471
Andel försäkring		
Del av pensionsförpliktelser som tryggats genom försäkring:		
Förpliktelser intjänade från 1998, pensionsavsättning	25 951	25 951
Totalt	25 951	25 951
Aktualiseringsgrad	96%	96%
<i>Överskottsfonden</i>		
KPA	61	61
Summa	61	61

Not 23 Leasing	2022-08-31	2021-12-31
<i>Operationell leasing</i>		
Minimileasingavtal:		
Med förfall inom 1 år	3 277	2 629
Med förfall mellan 1-5 år	16 386	11 656
Med förfall senare än 5 år	0	0
<i>Finansiell leasing var avtalstid överstiger 3 år</i>		
Nuvärde av minimileasingavgifterna:		
Med förfall inom 1 år	0	0
Med förfall mellan 1-5 år	0	0
Med förfall senare än 5 år	0	0

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning

Prognossammanställning per 31 augusti 2021

(tkr)	Bokslut 2022-08-31						Bokslut 2021		
	Prognos 2022		Budget helår*		Avvikelse helår	Delår 2022	Bokslut 2021		Utfall
	kostnad	intäkt	netto	netto			kostnad	intäkt	
Kommunfullmäktige	-701	0	-701	-701	0	-441	-647	0	-647
Kommunala revisorer	-577	0	-577	-577	0	-261	-491	0	-491
Valnämnd	-258	178	-80	-180	100	504	-1	0	-1
Överförmyndare	-765	0	-765	-965	200	-509	-638	0	-638
Miljönämnd	-833	0	-833	-833	0	-572	-998	0	-998
Kommunstyrelsen	-112 794	67 917	-44 877	-45 152	275	-24 507	-114 518	71 988	-42 530
Samhällsbyggnadsnämnden	-21 684	5 000	-16 684	-17 264	580	-10 216	-20 239	4 422	-15 817
Barn- och utbildningsnämnden	-155 059	18 461	-136 598	-136 248	-350	-88 078	-150 624	19 545	-131 079
Socialnämnden	-159 457	25 410	-134 047	-126 887	-7 160	-89 193	-152 202	32 711	-119 491
Summa nämnder	-452 128	116 966	-335 162	-328 807	-6 355	-213 776	-440 358	128 666	-311 692
Finansnetto			353 911	340 837	13 074	247 940			
Summa enl. resultaträkning			18 749			34 164			

*Budget utgörs av årsbudget, tilläggsanslag och omdisponering

De prognostiserade avvikelserna kommenteras i styrelsens/nämndernas verksamhetsberättelser på sid 28

Investeringsredovisning

(tkr)	Nettobudget*	Nettoutgift	Prognos 2022	Helårsavvikelse
Kommunstyrelsen	-79 337	-10 662	-29 922	49 415
Samhällsbyggnadsnämnden	-328	0	-328	0
Barn- och utbildningsnämnden	-749	-306	-749	0
Socialnämnden	-750	-172	-750	0
Summa investeringar	-81 164	-11 141	-31 749	49 415
Därav:				
Skattefinansierade investeringar	-67 695	-7 606	-28 212	39 483
Avgiftsfinansierade investeringar	-13 469	-3 535	-3 537	9 932

*Budgeten uppgår till 81,2 mnkr efter att ursprungsbudgeten på 58,9 mnkr kompletterats med överföring från 2021 med 22,3 mnkr.

Sammanfattning av investeringar

Kommunstyrelsen

	Budget	Utfall 22-08-31	Prognos utfall 2022	Helårsavvi- kelse	Not
Skattefinansierat					
<i>Exploatering</i>	-20 325	-389	-3 325	17 000	1
- varav					
Swäm	-17 575	-371			
Försäljning aktier	0	0	0	0	
Bredband	-4 549	-1 729	-3 549	1 000	2
Gata/park	-4 350	-2 311	-4 350	0	3
Inventarier	-100	-156	-156	-56	
Fastigheter	-34 394	-4 931	-17 394	17 000	4
- varav					
Solgården	-7 125	-1 967			
Lysingskolan	-22 514	-32			
-	-3 000	-2 611			
Sporthall					
Mark	-2 150	2 389	2 389	4 539	5
- varav					
Köp av mark	0	0			
Försäljning mark	0	4 812			
Summa skattefinansierat	-65 868	-7 127	-26 385	39 483	
Taxefinansierat					
<i>Renhållning</i>	-1 000	-528	-530	470	6
VA	-12 469	-3 007	-3 007	9462	7
- varav					
Swäm	0	-8			
Summa taxefinansierat	-13 469	-3 535	-3 537	9 932	
Totalt kommunstyrelsen	-79 337	-10 662	-29 922	49 415	
Samhällsbyggnadsnämnden	-328	0	-328	0	8
Barn- och utbildningsnämnden	-749	-306	-749	0	9
Socialnämnden	-750	-172	-750	0	10
Summa nettoinvesteringar	-81 164	-11 140	-31 749	49 415	

Not

1	Upphandling av entreprenad är försenat då Lantmäteriets beslut avseende överföring av infartsväg, till kommunens fastighet, är överklagat av en granne. Lantmäteriets beslut måste vinna laga kraft innan upphandling av entreprenad kan ske. Entreprenadarbetet förväntas därför inte kunna påbörjas innan år 2023. Därav kommer avvikelserna vara ungefär 17 000 tkr vid årets slut.
2	Flera utbyggnadsprojekt pågår just nu i Ödeshögs kommun, bland annat i Ödeshögs tätort och i Dagsmossen. Under hösten förväntas utfallet närma sig budget då projekten blir färdigställda och fakturerade. Avvikelsen bör därför vara mindre än 1 000 tkr vid årets slut.
3	Avsatt budget beräknas utnyttjas till årsskiftet. Kommande investeringar under hösten avser främst gatubeläggningar. Hittills utförda investeringar har huvudsakligen skett på omvandlingen av Stationsområdet i Hästholmen till att skapa ett nytt bostadsområde.
4	I projekteringen av Lysingskolan upptäcktes brister i bl.a. brandskyddet och utrymning vilket medfört att projektet ökat i omfattning och projektets utförande har flyttats fram till att starta hösten 2022 med Sporthallen som prioriterat objekt. Vidare kommer delvis projektet att flyttas fram till 2023.
5	Försäljning mark, obudgeterad
6	Asfaltering av avställningsytor för vitvaror m.m har skett på Återvinningscentralen. Planerad byggnation av ytterligare avfallsfickor har till följd av att personalresurserna inte räckt till skjutits på framtiden.
7	VA ledningen mellan Vattenverket och Sväm, samt förrättningen för infartsvägen till Sväm har dragit ut på tiden till följd av överklaganden vilka inte har hunnits avgöras i domstol ännu.
8	Samhällsbyggnadsnämndens investeringar är planerade att genomföras under året.
9	Barn- och utbildningsnämndens investeringar är påbörjade. Prognosen visar att de kommer att uppgå till -749 tkr vid årets slut.
10	Avser inventarier och tekniska hjälpmedel inom vård och omsorg. Hela budgetbeloppet beräknas förbrukas under 2022.

Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Styrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens verksamhetsområden är:

- Ledning, styrning och uppföljning
- Ekonomi, HR, lön, IT, upphandling, demokratifrågor och nämndadministration
- Kommunikation
- Arbetsmarknad
- Näringsliv, besöksnäring och turism
- Räddningstjänst, trygghet och säkerhet
- Kost och lokalvård
- Fastigheter, lokaler, byggnation och underhåll
- Vatten, renhållning, gator, park och vägar

Samman tagen bedömning av resultat och effekter

Under perioden har planeringen för start av ny mandatperiod inletts.

Samverkan med Mjölby kommun avseende miljökontor samt trygghets- och säkerhetsenhet har ytterligare implementerats i Ödeshögs strukturer. Medarbetare från båda enheterna finns regelbundet på plats på kommunkontoret i Ödeshög.

Ett utvecklingsarbete för Ödeshögs krisstödsgrupp (tidigare POSOM) har inletts under ledning av trygghets- och säkerhetsenheten.

Näringslivsenheten har genomfört en mängd dialoger och möten under perioden. Det har handlat om alltifrån att stödja enskilda företagare till möten med investerare, aktörer verksamma runt Östgötaporten, det lokala besöksnäringsnätverket, handlargruppen samt Ödeshögs företagarförening.

Antalet nystartade företag under perioden januari-juli 2022 uppgick till 12, motsvarande period 2021 startades 13 företag.

Småföretagarnas index publicerades i augusti och Ödeshög rankas nu till plats 35 av 290 kommuner. Kommunen har ökat 89 placeringar på ett år. Möjligheterna att livnära sig som småföretagare i Ödeshög är på många sätt bättre än i flertalet andra kommuner.

Antalet besökare i Hästholmens turistinformation har nästan fördubblats jämfört med samma period föregående år.

Fastighetssidan har genomfört en rad åtgärder såväl inomhus som utomhus för ökad trivsel och funktionalitet på Solgårdens äldrecenter. Ett reservkraftsaggregat är under produktion för att kunna ge äldrecentret el vid strömavbrott.

Belysningsarbete har genomförts för gång-/cykelvägen mellan Ödeshög och Hästholmen.

Ett flertal förbättrande åtgärder har genomförts inom VA-verksamheten, bland annat i Trehörna och vid Röks skola. En utredning pågår för att se över eventuell samverkan med Aneby, Ydre och Tranås kommuner. Det ställs skärpta krav på kommunerna avseende kompetens inom olika VA-områden vilket kan vara svårt att leva upp till som enskild kommun.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen som genomfördes i början på året redovisade överlag en mycket god utveckling på medarbetarnas upplevelse av Ödeshög kommun som arbetsgivare. Förbättringsarbete behöver genomföras för att kommunicera de beslutade målen för verksamheterna samt öka kännedomen om andra förvaltningars verksamheter.

Ekonomi

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Politik	-1 001	-1 850	-1680	+170	-1 766
Kommunledningsförvaltningen					
Kommunledning	-14 218	-22 341	-23 586	-1 245	-22 110
Räddningsenheten	-4 655	-6 912	-6 912	+0	-7 192
Arbetsmarknadsenheten	432	-4 374	-2 724	+1 650	-2 818
Näringslivsenheten	-1 122	-2 150	-1 950	+200	-1 763
Tekniska förvaltningen					
Tekniska enheten	-3 285	-7 450	-7 450	+0	-6 962
Kost och lokalvård	-658	-76	-576	-500	+81
Summa nettoresultat	-24 507	-45 153	-44 878	+275	-42 530

Inom *kommunledningsförvaltningen* prognostiseras båda över- och underskott. Överskott förväntas som en effekt av sjukskrivningar och ett antal vakanser under perioden. Ett större överskott inom arbetsmarknadsenheten beror på förändrad redovisningsprincip gällande statsbidrag avseende vuxenutbildningen. Förändringen innebär att det under år 2022 kommer att redovisas två års bidragsintäkter. Kostnaden för fastighetsförvaltning av våra egna fastigheter ökar beroende av tidigare uppskjutna underhållsåtgärder men även något ökade driftkostnader för bl.a. el och uppvärmning.

Inom *Teknik- och näringslivsförvaltningen* förväntas de flesta verksamheter hålla sig inom budget. Kostenheten prognostiserar dock ett underskott relaterad till personalkostnader samt höjda priser på livsmedel. Därtill har Kostenheten en ökad personalkostnad till följd av en högre barntäthet inom Förskolan.

Utveckling och framtida utmaningar

Delårsboks slutet syftar till att beskriva verksamheten under årets första 8 månader. I andra delar i denna verksamhetsberättelse beskrivs verksamheten och vilket arbete som pågår under året. Först i samband med årsredovisningen, som syftar till att sammanfatta hela året och ge en utblick för framtiden, kommer nämnden att ge sin syn på utvecklingen och framtida utmaningar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens grunduppdrag

Samhällsbyggnadsnämndens grunduppdrag är att arbeta för en god miljö och samhällsbyggnad samt ett rikt kultur- och fritidsliv.

Det görs genom aktiv planering för kommunens utveckling gällande bland annat bostäder, verksamhetsområden och bredbandsutbyggnad samt lovprövning och tillsyn.

Det görs också genom biblioteksverksamhet, allmänskulturell verksamhet, fritidsgård, simskola, kulturskola samt föreningsstöd.

Nämnden ansvarar även för bostadsanpassningsbidrag, kart- och mättjänster, adressättning, parkeringstillstånd samt skötsel av kommunala badplatser och Östgötaleden.

Räddningstjänstens myndighetsdel, skorstensfejarmästarens tjänster samt trafikföreskrifter och trafiksäkerhetsfrågor inom tekniska enheten är verksamheter som också ligger inom nämndens ansvarsområde.

Även nämndadministration, personal, ekonomi, arkiv och utvecklingsfrågor inom de olika verksamhetsområdena inbefattas i grunduppdraget.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar med att genomföra så mycket verksamhet som möjligt utefter de ekonomiska och personella förutsättningar som finns och med nämndens grunduppdrag i fokus. Nämnden fokuserar också arbetet på att implementera inriktningarna från kommunplanen i verksamheterna.

Under årets första kvartal var verksamheterna fortsatt påverkade av pandemin med restriktioner som medförde att viss verksamhet fick ställas in och om. Därefter har verksamheterna kunnat återgå till det normala.

Samhällsbyggnadsnämnden har för år 2022 ett utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, att ta fram ett gestaltningsprogram. Arbeta med uppdraget pågår.

En digitaliseringsgrupp som ska driva på verksamhetsutvecklingen inom hela kommunen har bildats i enlighet med antagen digitaliseringsstrategi med handlingsplan.

Kulturskolan har fått projektmedel från Kulturrådet till kurser i teckning och bild, digital musikproduktion samt suzukiverksamhet. Även biblioteket har fått projektmedel från Kulturrådet, då från stärkta bibliotek. Dels för uppsökande verksamhet, den digitala hembygdsboken samt för digitalt utanförskap. I början av året påverkades biblioteket av Covid-19 genom att man fick ställa in publika arrangemang som föreläsningar och barnteatrar. Fritidsgården kunde i år genomföra Lisebergsresa vid skolavslutning. Simskolan fick delvis ställas om på grund av den låga vattennivån i Visjön. Endast nybörjare i Visjön, medan märkestagarna fick åka till Lorasjön. Föreningsstöd och studieförbundsbidrag har utbetalats enligt kommunens riktlinjer. Nationaldagsfirande på torget genomfördes i samarbete med Ödeshögs hembygdsförening.

Ödeshög står inför stora viktiga utvecklingsprojekt, bland annat vill Region Östergötland bygga en ny vårdcentral i centrala Ödeshög och kommunen planerar för vissa ny- och ombyggnationer av sina förskolor och skolor. Det finns också ett ökat tryck på att få fram fler bostadstomter. I alla dessa projekt är samhällsbyggnad involverade genom att ta fram detaljplaner, ansvara för lantmäteri- och avtalsfrågor samt att handlägga bygglov. Nybyggnationen av bostadshus har ökat under året, bygglov har beviljats för villor i Hästholmen, Trehörna, Kråkeryd, Öninge och på landsbygderna. Utbyggnaden av kommunens fibernät fortsätter. Under våren 2020 beviljades VÖKBY Bredband stödmedel för att bygga ut fiber vid St. Åby landsbygd. Utbyggnaden beräknas vara slutförd under år 2022. Under året har ytterligare två fiberprojekt påbörjats, utbyggnad i Ödeshögs tätort samt vid Dags mosse varav det sista har beviljats statligt bidrag.

Medarbetare

Samhällsbyggnadsförvaltningen i dess verksamhet, utveckling och resultat är resultatet av engagerade, kompetenta och drivna medarbetare som ser till verksamhets bästa varje dag. Medarbetarundersökning genomförs regelbundet och resultaten följa upp i respektive verksamhet.

Organisatoriska förändringar

Inga organisatoriska förändringar har skett under året.

Personella förändringar

Viss personalomsättning har skett under året inom fritidsgården och plan- och byggenheten. Inga förändringar har dock skett i antalet tjänster.

Kompetensutvecklingsinsatser

Fortlöpande kompetensutveckling har skett inom respektive verksamhetsområde.

Ekonomi

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Samhällsbyggnadsnämnden	-127	-242	-212	30	-191
Centralt	-1 330	-1 965	-1 995	-30	-1 918
Bygglov	515	-140	260	400	425
Bostadsanpassning	-330	-400	-500	-100	-922
Planarbete	-815	-1 933	-1 883	50	-1 356
Kart och mät, GIS	-227	-500	-500	0	-426
Bredband	-809	-1 249	-1 199	50	-1 311
Stöd till studieorganisationer	0	-50	-50	0	-50
Allmän kulturverksamhet	-260	-454	-454	0	-393
Bibliotek	-2 438	-3 547	-3 547	0	-3 511
Kulturskolan	-1 465	-2 122	-2 172	-50	-2 084
Allmän fritidsverksamhet	-1 372	-2 129	-1 959	170	-1 739
Idrotts- och fritidsanläggningar	-770	-1 071	-1 071	0	-1 169
Fritidsgårdar	-787	-1 462	-1 402	60	-1 172
Summa nettoresultat	-10 216	-17 264	-16 684	580	-15 817

Prognostiserad avvikelse från driftsbudget för de olika verksamheterna är följande:

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse om 30 tkr som främst beror på att medel för kurser ej har nyttjats. Centralt prognostiseras ett underskott om -30 tkr för ej budgeterade licenskostnader.

Inom plan- och byggenheten redovisas totalt ett överskott om 400 tkr. Avvikelsena mot budget som bidragit till överskottet innefattar högre bygglovsintäkter än förväntat, sålda tjänster kopplade till planarbete samt vakant tjänst inom bredband. Ökade kostnader prognostiseras för bostadsanpassning.

Inom kultur- och fritidsenheten redovisas ett överskott om 180 tkr. Kulturskolan redovisar ett underskott på -50 tkr då årets avgiftsintäkter förväntas bli lägre än budgeterat. Den allmänna fritidsverksamheten visar 170 tkr i överskott som beror på att föreningar redovisat färre sammankomster vilket medför att verksamhetsbidragen minskar. Fritidsgårdens förväntade överskott på 60 tkr beror på vakanser vid rekrytering av ny personal.

Samhällsbyggnadsnämndens budget som helhet har vid delårsbokslut 2022-08-31 prognostiserat en positiv avvikelse för helåret till totalt 580 tkr. Helårsavvikelsen är en uppskattad prognos.

Utveckling och framtida utmaningar

Delårsbokslutet syftar till att beskriva verksamheten under årets första 8 månader. I andra delar i denna verksamhetsberättelse beskrivs verksamheten och vilket arbete som pågår under året. Först i samband med årsredovisningen, som syftar till att sammanfatta hela året och ge en utblick för framtiden, kommer nämnden att ge sin syn på utvecklingen och framtida utmaningar.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola samt gymnasiesärskola och regleras i Skollagen (2010:800).

Personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten ingår också i nämndens ansvarsområde.

Utbildningen ska främja alla barn och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Verksamheten ska planeras och anpassas utifrån barnens och elevernas olika behov och förutsättningar.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Under året är i genomsnitt 285 barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg. 13 av barnen är placerade i närliggande kommuner.

Under hösten öppnas två nya förskoleavdelningar på Solgården. Planering av ny förskola har påbörjats. Grundskolans lokaler är eftersatta och behöver renovering/nybyggnation. På lång sikt behöver därför den kommande investeringsplanen innefatta nya och/eller ombyggda lokaler till den kommunala grundskolan.

Ödeshög bedriver fritidshemsverksamhet på tre platser i kommunen, med den största gruppen vid Fridtjuv Bergskolan. 153 barn är inskrivna i kommunens fritidsverksamhet. 18 barn går på fritidshem i närliggande kommuner.

Röks skola och Fridtjuv Bergskolan har under hösten 77 elever i förskoleklass. Fyra förskoleklass elever får sin utbildning i närliggande kommuner.

Fridtjuv Bergskolan, Röks skola och Lysingskolan har 487 elever i årskurs 1-9. 37 elever får sin grundskoleutbildning i andra kommuner.

Från och med höstterminen kommer samtliga verksamheter från förskola till årskurs 9 att arbeta långsiktigt med barnens och elevernas språk-, läs- och skrivutveckling.

De flesta av Ödeshögs 189 gymnasieelever väljer att studera i närliggande kommuner som Mjölby, Linköping och Tranås. 27 % går ett högskoleförberedande program. Riksnittet 2021 var 60 %.

Förvaltningen genomför en stor del av det systematiska kvalitetsarbetet genom olika former av dialoger. Förvaltningschefen har kontinuerligt träffat rektorerna för att genomföra resursdialog, resultatdialog, verksamhetsdialog och arbetsmiljödialog, vilka samtliga dokumenteras och redovisas för nämnden.

Medarbetare

Organisatoriska förändringar

Under perioden har det inte gjorts några organisatoriska förändringar.

Personella förändringar

Arbetet med att få en budget i balans är ständigt en utmaning. Även om behoven många gånger är större än resurserna, har förvaltningen god kontroll över hur personal tillsätts och fördelas. Personalomsättningen är måttlig. Tillgången till behörig och legitimerad personal spås bli begränsad framöver men i Ödeshögs kommun är den fortfarande förhållandevis god.

Bildningschefen, som slutade under vårterminen, har ersatts. Rekryteringen av permanent ersättare är klar. Han tillträder den 21 september.

Kompetensutvecklingsinsatser

All verksamhet inom nämndens område behöver ständigt utvecklas och detta i kombination med införandet av nya styrdokument kräver att personalen ständigt får möjlighet till kompetensutveckling. Den nya läroplanen för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet gäller från och med höstterminen 2022.

Ekonomi

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Barn- och utbildningsnämnd	-220	-361	-361	0	-288
Förskola	-21 932	-34 038	-33 780	257	-31 738
Pedagogisk omsorg	-297	-486	-555	-69	-403
Fritidshem	-4 771	-6 310	-6 896	-586	-7 218
Förskoleklass	-3 058	-4 054	-5 035	-981	-3 589
Grund- och grundsärskola	-36 097	-55 594	-56 207	-613	-53 690
Gymnasie- och gymnasiesärskola	-19 076	-29 771	-29 537	234	-28 656
Gemensam förvaltning	-2 628	-5 635	-4 226	1 409	-5 498
Summa nettoresultat	-88 078	-136 248	-136 598	-350	-131 079

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter prognostiserar -350 tkr i avvikelse för 2022.

Verksamheterna pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass samt grund- och grundsärskola prognostiserar tillsammans -2 250 tkr i underskott. Avvikelsen beror framför allt på att personalförstärkningar gjorts för att öka måluppfyllelsen. Ökade kostnader för köpta utbildningsplatser och omställningar i Röks skola, för att kunna ha fyra grupper i stället för tre, påverkar också prognosen.

Kostnaden för köpta utbildningsplatser i förskola och gymnasieskola är lägre än budgeterat. Vakanser har inte ersatts fullt ut och planerade aktiviteter har inte genomförts, delvis på grund av pandemin. Detta gör att övriga verksamheter prognostiserar 1 900 tkr i överskott.

Utveckling och framtida utmaningar

Att skapa en likvärdig skola är en stor utmaning. Antalet elever med behov av kompensatoriskt stöd tenderar att öka. Verksamheternas uppdrag är att uppmärksamma och tillgodose varje enskild individs behov och rättigheter. Arbetet med att utveckla, förbättra och effektivisera verksamheten pågår kontinuerligt och är en förutsättning för fortsatt framgång. Förvaltningens uppdrag är fortsatt komplext och ställer stora krav på all personal. Att sörja för den framtida personalförsörjningen är både svårt och viktigt.

Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag

På uppdrag av kommunfullmäktige ska socialnämnden tillgodose kommuninvånarnas behov av vård, omsorg och service enligt gällande lagar, förordningar, riktlinjer och målsättningar. Socialnämnden har det politiska ansvaret för verksamhet inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka, hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för personal-, ekonomi- och internkontroll samt utvärdering och utveckling av verksamheten.

Förvaltningens olika delar

Äldreomsorg, inkl. hemsjukvård

Inom äldreomsorgen ryms verksamheterna:

- hemtjänst,
- särskilt boende,
- serviceboende
- dagverksamhet
- korttidsboende
- Även hemsjukvården vänder sig till största del till äldre.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Inom omsorg om personer med funktionsnedsättning ryms följande verksamheter:

- boendestöd
- särskilt boende
- korttidsboende
- personlig assistans
- daglig verksamhet LSS
- psykosocial dagverksamhet
- kontaktpersoner, ledsagare, avlösarservice

Individ- och familjeomsorg, inkl. ekonomiskt bistånd

Inom Individuellt stöd ryms följande verksamheter:

- All myndighetsutövning enligt SoL och LSS rörande vuxna, äldre, funktionsnedsatta, barn och unga, missbruk samt familjerätt.
- Familje- och ungdomsstöd (FUS)
- Råd och stöd missbruk
- Ekonomiskt bistånd

Övriga verksamheter

- Arbetslivsriktad sysselsättning
- Färdtjänst
- Tillstånd och tillsyn alkohol- tobak och receptfria läkemedel
- Politisk verksamhet

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nationella uppföljningar och jämförelser av kommunens vård- och omsorgsverksamhet, brukar visa att Ödeshög producerar en god kvalitet till förhållandevis låga kostnader. Senaste åren har dock påverkats i hög utsträckning av Corona-pandemin, vilket gör det svårt att bedöma resultat både avseende ekonomi och kvalitet. Exempelvis har vi haft stora kostnader för personal, skyddsutrustning etc men också stora intäkter via statsbidrag. Detta gäller således både äldreomsorg och LSS-verksamheten.

Äldreomsorgen har också haft betydande problem att rekrytera personal/semestervikarier. Kvalitetsmässigt har vi fått acceptera en ökad andel utbildade vikarier och ekonomiskt har vi fått tillgripa "lönebonus" och semesteravtal för att klara bemanningen under sommarmånaderna.

Individ-och familjeomsorgen har genomfört ett framgångsrikt effektiviseringsarbete och verksamheten var vid årsskiftet i nivå med tilldelad budget. Noterbart är dock att placeringar av framförallt barn- och unga ökat under året och IFO redovisar i dagsläget åter underskott.

Medarbetare

Förvaltningens effektiviseringsarbete har inneburit reduktion av personal inom både vård/omsorg och Socialkontoret. Till viss del har detta kunnat verkställas genom ökat nyttjande av digitala hjälpmedel. Även kompetensutveckling och utbildning genomförs i allt högre utsträckning digitalt. Detta har medfört att vi kunnat erbjuda ett arbetsplatsbaserat lärande till hela arbetslag. Ett antal vårdbiträden har också kunnat erbjudas kompletterande utbildning till undersköterskor, finansierat via statsbidrag. Vår personal inom vård/omsorg har pga Corona fått ägna mycket tid åt uppgifter som delvis legat utanför det

egentliga omvårdnadsarbetet, ex skyddsutrustning, hygien, hantering av olika restriktioner etc. sammantaget har man klarat av utmaningarna på ett bra sätt.

En ökad svårighet att rekrytera semestervikarier till vård/omsorg har noterats. Anledningarna till detta måste utredas närmare, sannolikt har Corona varit bidragande, men även andra faktorer har haft betydelse.

Ekonomi

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Nämndens verksamhet	-273	-401	-401	0	-367
Alkohol tillstånd	9	-61	-61	0	-167
Hemsjukvård	-7 966	-11 768	-11 768	0	-11 045
Äldreomsorg	-39 808	-57 641	-59 941	-2 300	-54 213
Funktionsnedsättning SoL	-2 042	-3 273	-3 133	140	-2 317
Insatser enl LSS/SFB	-18 555	-25 530	-28 130	-2 600	-25 132
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	-1 793	-2 850	-2 850	0	-2 070
Individ och familjeomsorg	-16 401	-21 024	-23 925	-2 900	-20 454
Ekonomiskt bistånd	-2 149	-3 687	-3 187	500	-3 327
Flyktmottagning	393	362	362	0	548
Arbetsmarknadsåtgärder	-578	-1 015	-1 015	0	-947
Summa nettoresultat	-89 163	-126 888	-134 048	-7 160	-119 491

Socialförvaltningens budgetuppföljning tom 31 augusti pekar mot en negativ budgetavvikelse på -7 160 tkr för helåret.

Inom Individ och familjeomsorg var placeringskostnaderna under föregående år ovanligt låga. Under detta år har placeringarna åter ökat och ger nu ett förhållandevis stort underskott. Det är främst inom barn och unga som placeringskostnaderna överskrider budget stort.

Inom försörjningsstöd är kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd förhållandevis stabila. Om ingen förändring sker där under hösten så är bedömningen att ett överskott kommer att redovisas i bokslutet.

Underskottet inom LSS är främst kopplat till låga intäkter p.g.a. beslut från Försäkringskassan om avslag gällande assistansersättning. Alternativa lösningar diskuteras men i

dagsläget finns inget alternativ, och underskottet kommer därför att kvarstå detta år.

Äldreomsorgens underskott beror främst på höga kostnader för vikarier och mertid/övertid inom verksamheten. Andra förklaringar till underskottet är höga bränslekostnader som framförallt drabbar hemtjänsten hårt. Dessutom redovisas låga avgiftsintäkter i förhållande till budget.

Utveckling och framtida utmaningar

Delårsbokslutet syftar till att beskriva verksamheten under årets första 8 månader. I andra delar i denna verksamhetsberättelse beskrivs verksamheten och vilket arbete som pågår under året. Först i samband med årsredovisningen, som syftar till att sammanfatta hela året och ge en utblick för framtiden, kommer nämnden att ge sin syn på utvecklingen och framtida utmaningar.

Gemensam miljönämnd Mjölby, Boxholm och Ödeshög

Nämndens grunduppdrag

Både nämnd och förvaltning är gemensamma för Mjölby, Boxholms och Ödeshögs kommuner. Miljönämndens uppgift är att skydda miljön och människors hälsa mot skador och olägenheter samt att verka för säkra livsmedel. Nämnden samordnar den kommunala naturvården.

Miljönämndens arbete finansieras genom budgetanslag samt intäkter i form av fasta årliga tillsyns- och kontrollavgifter, timavgifter samt ansöknings- eller anmälningsavgifter enligt taxor fastställda av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Miljökontoret arbetar vidare med tillsyn och kontroll, enligt plan. Inom enskilda avlopp prioriteras inkommande ärenden. Inom miljöskydd prioriteras tillsyn i form av platsbesök på miljöfarliga verksamheter.

Ekonomi (Ödeshögs andel)

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Miljöenheten	-573	-833	-833	0	-998
Summa nettoresultat	-573	-833	-833	0	-998

Miljönämnden prognostiserar en positiv/negativ avvikelse om 00 tkr mot budget.

Inför bokslutsprognosen per den siste augusti är miljönämndens budget i balans. Mjölby kommun har sedan

Måluppfyllelse – förväntad för helåret 2022

Resultatmål budget 2022	Ja	Nej
Miljönämnden ska genom tillsyn och kontroll säkerställa god miljö på förskolor och skolor	x	
Miljönämnden ska genom samverkan sänka kostnaderna för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd	x	

budget sattes kompenseras nämnden för årets lönerrevision, än så länge är det för tidigt att säga om den kompenseringen kommer att påverka avstämningen av överenskommen.

Överförmyndarnämnden för Motala, Mjölby, Vadstena och Ödeshög

Nämndens grunduppdrag

Både nämnd och förvaltning är gemensamma för Motala, Mjölby, Vadstena och Ödeshög. Överförmyndarnämndens uppgift är att fullgöra de samverkande kommunernas uppgifter som enligt lag eller författning åligger överförmyndaren.

Nämnden handhar den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde inom ramen för nämndens fastställda budget.

Nämndens kostnader fördelas mellan de samverkande kommunerna enligt upprättat samverkansavtal.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter Överförmyndarverksamheten 2022

1 januari 2022 blev överförmyndarkansliet en egen enhet med en egen chef. Det har inte påverkat verksamheten i någon större utsträckning. Nämndens verksamhet fortlöper som planerat.

Aktiviteter som tidigare har behövt ställas in på grund av coronapandemin har nu återupptagits, exempelvis har vi under perioden varit ute och informerat personal på boende och vi har tillsammans med godmansföreningen haft ett erfarenhetsutbyte för ställföreträdare.

Granskningen av årsräkningar har varit prioriterad. Vid periodens utgång, den 31 augusti, hade vi granskat 99,5 % av de inkomna årsräkningarna. Målet att ha granskat färdigt samtliga årsräkningar inom sex månader från att de kom in till oss har uppnåtts.

Kriget i Ukraina har inte gjort att antalet ensamkommande ökat i någon större utsträckning. Till och med augusti har det från Ukraina kommit sju ensamkommande barn (samtliga fyra kommuner) som behövt en god man.

En stor del av våra resurser har under perioden behövt tas i anspråk för att få vårt nya verksamhetssystem Provisum på plats. Den 6 april kunde vi godkänna leveransen av Provisum.

Därtill har kansliet från den 9 maj övertagit Boxholms överförmyndarverksamhet. Fortsatta förberedelser med bland annat avtalsskrivning har skett inför Boxholms inträde i den gemensamma överförmyndarnämnden från 1 januari 2023.

Av nämndens aktiva ärenden uppgår Ödeshögs andel till 6,1 %.

Ekonomi (Ödeshögs andel)

Verksamhet (tkr)	Utfall 2022-08-31	Budget 2022	Prognos 2022	Helårsavvikelse mot budget	Utfall 2021
Överförmyndarkansliet, Ödeshögs andel		-965	-765	200	-638

Helårsprognosen per augusti visar på ett överskott i förhållande till den lagda budgeten.

Utveckling och framtida utmaningar

Antalet aktiva ärenden ökar. Det är inte bara gamla och dementa människor som är i behov av en ställföreträdare. En ökande mängd unga människor med problematik och diagnoser behöver stöd.

Antal aktiva ärenden kommer också att öka inom verksamheten då vi 1 januari blir fem kommuner istället för fyra kommuner (Boxholm tillkommer)

SKR håller på att se över riktlinjerna för arvoden till ställföreträdare. Det har inte gjorts på många år. Planen är att SKR ska vara färdiga med de nya justerade arvodesriktlinjerna till hösten. Det kommer sannolikt att innebära att arvodeskostnaden kommer att öka.

Nämnden är ansvariga för rekrytering av frivilliga personer som på ideell basis tar sig an uppdrag som ställföreträdare. Samtidigt som antalet uppdrag ökar minskar vilja att engagera sig som god man eller förvaltare. Det är en utmaning för verksamheten att få den här ekvationen att gå ihop. Vår grannkommun Linköping har valt att anställa ställföreträdare i en så kallad förvaltarenhet. Här planerar kommunen för att de allra tuffaste uppdragen kommer att hamna. Vi kommer att följa Linköping i deras arbete kring förvaltarenheten.

Bolagen

Ödeshögsbostäder AB

Resultatprognos för helåret uppgår till 1 650 Tkr (Resultat efter finansiella poster). Prognosen visar ett försämrat resultat jämfört med föregående års helårsresultat, 2 992 Tkr. Orsaken är att inför 2022 aktiverades ett större genomfört byggnadsprojekt vilket ökat bolagets kostnader för avskrivningar med ca 1 500 Tkr. Bolagets kassaflöde bedöms däremot inte påverkas i någon högre grad.

Ödeshögs Utvecklings AB

Resultatprognos för helåret uppgår till 175 Tkr (Resultat efter finansiella poster). Prognosen visar en mindre resultatförsämring mot föregående år vilken orsakas av ett något högre fastighetsunderhåll under 2022.

BK Porten i Ödeshög AB

Resultatprognos för helåret uppgår till 0 kr (Resultat efter finansiella poster). Prognosen visar en resultatförbättring jämfört med föregående år vilket är orsakat av ett lägre behov av fastighetsunderhåll 2022 jämfört med 2021 då byggnaden drabbades av en vattenskada.

Projekt i Ödeshög AB

I likhet med föregående år bedriver bolaget ingen verksamhet.

Ord och begrepp

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

är tillgångar som är avsedda att innehas under flera år, till exempel byggnader, fordon och maskiner.

AVSKRIVNINGAR

är planmässiga värdenedsättningar av an-läggningstillgångar. Avskrivningar sker på anskaffningsvärde.

AVSÄTTNINGAR

är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. Exempel på avsättningar är kommunens pensions- och semesterlöneskuld till de an-ställda.

BALANSKRAV

Balanskravet i KL 8 kap. 5§ innebär att kommunen måste ha balans mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen. Om ett negativt resultat uppstår skall detta återställas under de närmast följande tre åren. Det finns emellertid möjlighet, att om synnerliga skäl föreligger inte reglera ett negativt resultat. Ett exempel är realisationsförluster.

BALANSRÄKNINGEN

visar den ekonomiska ställningen den 31/12, och hur den har förändrats under året.

CHECKRÄKNINGSKREDIT

är ett avtalat kreditbelopp.

DRIFTBUDGETEN

omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

EGET KAPITAL

Kommunens totala kapital består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar mm) samt rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

KASSAFLÖDEANALYS

visar skillnaden mellan tillförda och an-vända medel (årets drift-, investerings- och låneverksamhet) som ger förändringen av rörelsekapitalet under året.

INTERN RÄNTA

är en kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggningss- och omsättningstill-gångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet. Den beräknas på bokfört värde.

INVESTERINGSREDOVISNINGEN

omfattar investeringar och andra kapitalutgifter samt vissa kapitalinkomster.

KASSALIKVIDITET

visar likvida medel i förhållande till kortfris-tiga skulder.

KORTFRISTIGA SKULDER

avser skulder med en förfallotid om ett år eller mindre från balansdagen.

LIKVIDITET

anger betalningsberedskapen på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).

LÅNGFRISTIGA SKULDER

är skulder som förfaller mer än ett år efter räkenskapsårets utgång eller lån med kortare löptid om syftet med finansieringen är långsiktig.

NETTOINVESTERING

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

NETTOKOSTNADER

är kostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar m.m.

NYCKELTAL

mäter förhållandet mellan två storheter.

RESULTATRÄKNINGEN

visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit.

RÖRELSEKAPITAL

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

UTDEBITERING

anger hur stor andel per intjänad hundralapp som ska erläggas i kommunalskatt.

SLUTAVRÄKNING SKATTEN

är skatteintäkter hänförliga till tidigare år.